

SANTRAUKA

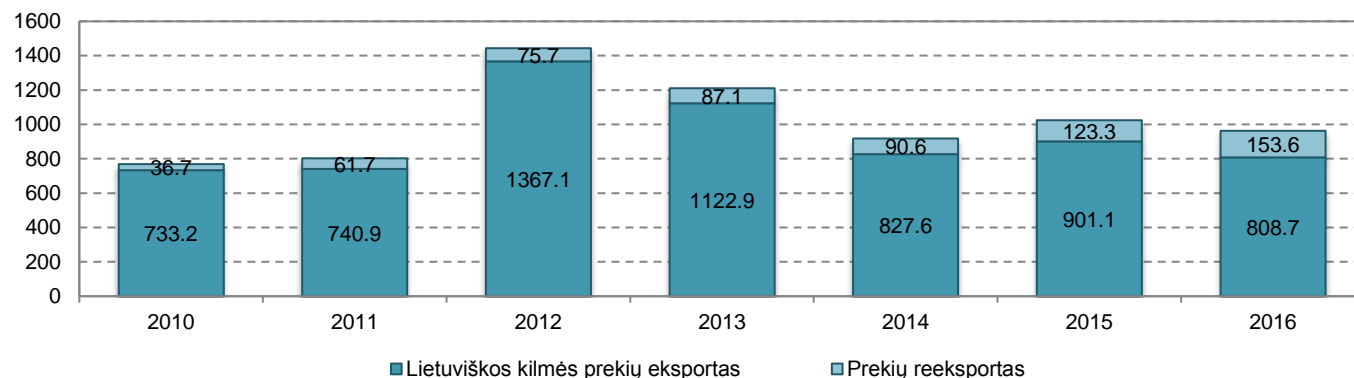
► 2016 m. prekių apyvarta tarp Jungtinės Karalystės ir Lietuvos siekė 1,6 mlrd. eurų. Lietuvos prekių eksporto į Jungtinę Karalystę vertė 2016 m. sumažėjo 6,1% – iki 962,3 mln. eurų, o importo vertė krito dar labiau, t.y. apie 9,9% – iki 675,7 mln. eurų. 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Jungtinę Karalystę sudarė 84,0% viso prekių eksporto, o 16,0% teko reeksportui. Prekių reeksporto vertė per metus padidėjo beveik ketvirtadaliu (24,6%), o jos sudaroma dalis nuo viso eksporto padidėjo nuo 12,0% 2015 m. iki 16,0% 2016 m.

► Nuo 2015 m. Lietuvos prekių prekybos balansas su Jungtine Karalyste buvo teigiamas. 2016 m. jis siekė 286,6 mln. eurų. 2016 m. prekių prekybos pertekliaus padidėjimą (12,1 mln. eurų arba 4,4%) lėmė daugiau už eksportą kritusi importuotų prekių iš Jungtinės Karalystės vertė (2016 m. eksporto vertė krito 6,1%, o importuotos produkcijos vertė sumažėjo 9,9%). 2016 m. didžiausią įtaką lietuviškos kilmės eksporto vertės kritimui padarė mineralinio kuro ir alyvų eksporto vertės sumažėjimas, kai tuo tarpu bendrojo importo sumažėjimą daugiausia nulėmė sumažėjusi katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių, organinių chemijos produktų, optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų ir įvairių chemijos produktų importuotos produkcijos vertė.

► Lietuvos ir Jungtinės Karalystės paslaugų prekybos balansas, priešingai nei 2015 m., buvo teigiamas ir siekė 83,8 mln. eurų (2015 m. paslaugų prekybos balansas buvo neigiamas, o deficitas siekė 19,9 mln. eurų).

► Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Jungtinę Karalystę 2016 m. sudarė 808,7 mln. eurų arba 10,3% mažiau nei prieš metus. 2016 m. didžiausią įtaką lietuviškos kilmės eksporto vertės kritimui padarė mineralinio kuro ir alyvų eksporto vertės sumažėjimas. Mineralinio kuro ir alyvų eksporto vertė 2016 m. buvo 61,9% arba 140,8 mln. eurų mažesnė negu 2015 m. 2016 m. prie bendro lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės sumažėjimo taip pat prisidėjo trąšų (krito 54,4% arba 58,0 mln. eurų), javų (krito 99,5% arba 9,2 mln. eurų), pieno ir pieno produktų (krito 58,9% arba 8,4 mln. eurų) ir valgomųjų daržovių (krito 59,2% arba 3,0 mln. eurų) eksporto vertės sumažėjimas. Kita vertus, ne visos tendencijos praeitais buvo neigiamos: plastikų ir jų dirbinių eksporto vertė 2016 m. augo beveik dvigubai (padidėjo 90,4% arba 36,3 mln. eurų), baldų (padidėjo 14,6% arba 21,4 mln. eurų), medienos ir medienos dirbinių (padidėjo 31,1% arba 15,4 mln. eurų), dirbinių iš geležies arba iš plieno eksportuotos produkcijos vertė taip pat augo (padidėjo 101,6% arba 10,9 mln. eurų). 2016 m. daugiausia į Jungtinę Karalystę eksportavome: baldų (20,7%), mineralinio kuro ir alyvų (10,7%), plastikų ir jų dirbinių (9,5%), medienos ir medienos dirbinių (8,0%), trąšų (6,0%), drabužių ir jų priedų (4,3%) ir optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų (4,1%). 2016 m. Jungtinė Karalystė buvo 6-a didžiausia lietuviškos kilmės prekių eksporto rinka Lietuvai.

► 2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė be trąšų, mineralinio kuro ir alyvų siekė 673,6 mln. eurų, t.y. 18,8% daugiau negu 2015 m.

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Jungtinę Karalystę 2010-2016 m., mln. eurų.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

► 2016 m. paslaugų eksportas į Jungtinę Karalystę per metus išaugo nuo 243,2 iki 346,9 mln. eurų. Didžiausią dalį paslaugų eksporto sudarė transporto paslaugos (60,4%), kitos verslo paslaugos (9,0%) ir apdirbamosios gamybos paslaugos (9,6%). 2016 m. labiausiai išaugo transporto (28,6% arba 46,6 mln. eurų), kompiuterinių ir informatikos paslaugų (171,4% arba 20,4 mln. eurų) ir apdirbamosios gamybos paslaugų (132,2% arba 18,9 mln. eurų) paslaugų eksportas į Jungtinę Karalystę. 2016 m. labiausiai sumažėjo kitų verslo paslaugų (krito 8,8% arba 3,0 mln. eurų) ir statybų paslaugų (krito 61,9% arba 1,3 mln. eurų) eksportas į Jungtinę Karalystę.

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Jungtinės Karalystės pagrindiniai rodikliai 2014-2016 m.

	2014		2015		2016	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3,8%	8	4,5%	7	4,3%	8
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	6,0%	6	6,7%	5	6,0%	6
Šalies dalis prekių reeksporte	0,9%	12	1,3%	10	1,7%	10
Šalies dalis prekių importe	4,2%	7	3,0%	11	2,7%	13
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	3,4%	9	4,2%	8	...	...
Šalies dalis paslaugų importe	5,8%	6	5,2%	6	...	...

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

► Lietuva 2016 m. iš Jungtinės Karalystės importavo prekių už 675,7 mln. eurų arba 9,9% (74,1 mln. eurų) mažiau nei 2015 m. 2016 m. bendrojo importo sumažėjimą daugiausia nulėmė sumažėjusi katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių (smuko 15,4% arba 26,8 mln. eurų), organinių chemijos produktų (smuko 80,9% arba 16,2 mln. eurų), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų (smuko 24,7% arba 14,7 mln. eurų) ir įvairių chemijos produktų (smuko 36,0% arba 11,9 mln. eurų) importuotos produkcijos vertė. Kita vertus, nevisos tendencijos buvo neigiamos: 2016 m. itin smarkiai augo mineralinio kuro ir mineralinių alyvų (649,0% arba 22,1 mln. eurų), eterinių aliejų ir kvapiųjų dervų ekstraktų (24,3% arba 7,7 mln. eurų), antžeminio transporto priemonių (17,9% arba 4,1 mln. eurų) ir kitų gatavų tekstilės dirbinių (22,9% arba 2,1 mln. eurų) importuotos produkcijos vertė. 2016 m. iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą daugiausia buvo importuota katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių (21,8%), elektros mašinų ir įrenginių bei jų dalių (13,5%), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų (6,6%), plastikų ir jų dirbinių (6,4%), eterinių aliejų, kosmetikos ir parfumerijos (5,8%). 2016 m. Jungtinė Karalystė buvo 13-a didžiausia prekių importo rinka Lietuvai.

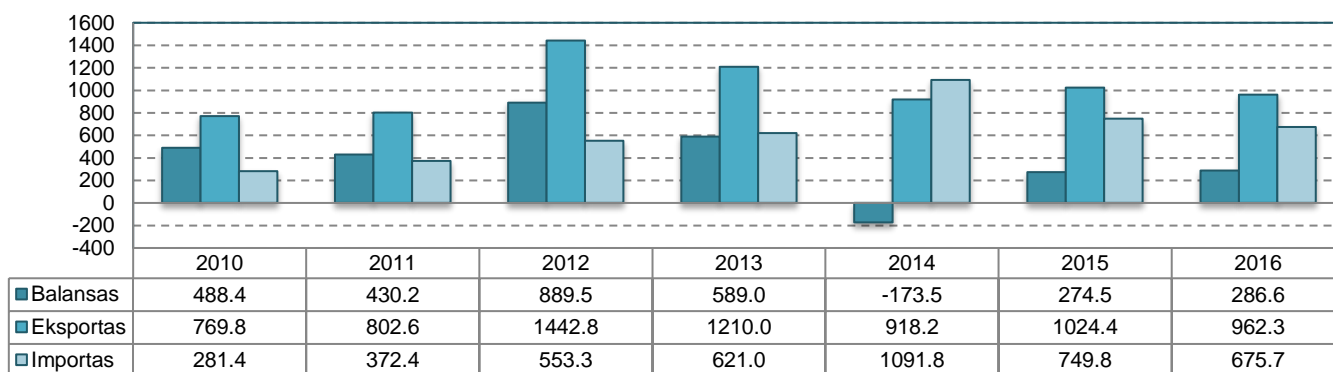
► Lietuva importavo paslaugų už 263,1 mln. eurų, t.y. tiek pat kiek ir 2015 m. Didžiausią paslaugų importo dalį 2016 m. sudarė kelionių paslaugos (36,7%), transporto paslaugos (31,4%), kitos verslo paslaugos (10,1%), techninės priežiūros ir remonto paslaugos (8,6%) ir kompiuterinės ir informatikos paslaugos (5,3%).

► 2016 m. Lietuva užėmė 53-ą vietą Jungtinės Karalystės importo rinkų sąrašė (Estija – 75, Latvija – 54).

I. PREKYBOS BALANSAS

Nuo 2015 m. Lietuvos prekių prekybos balansas su Jungtine Karalyste yra teigiamas. 2016 m. jis siekė 286,6 mln. eurų. 2016 m. prekių prekybos pertekliaus padidėjimą (12,1 mln. eurų arba 4,4%) lėmė šiek tiek labiau už eksportą kritusi importuotų prekių iš Jungtinės Karalystės vertė (2016 m. eksporto vertė krito 6,1%, o importuotos produkcijos vertė sumažėjo 9,9%). 2016 m. didžiausią įtaką lietuviškos kilmės eksporto vertės kritimui padarė mineralinio kuro ir alyvų eksporto vertės sumažėjimas, kai tuo tarpu bendrojo importo sumažėjimą daugiausia nulėmė sumažėjusi katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių, organinių chemijos produktų, optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų ir įvairių chemijos produktų importuotos produkcijos vertė.

2 pav. Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio prekyba 2010-2016 m., mln. eurų.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

Lietuvos ir Jungtinės Karalystės paslaugų prekybos balansas, priešingai nei 2015 m., buvo teigiamas ir siekė 83,8 mln. eurų (2015 m. paslaugų prekybos balansas buvo neigiamas, o deficitas siekė 19,9 mln. eurų).

II. LIETUVIŠKOS KILMĖS PREKIŲ EKSPORTAS

Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Jungtinę Karalystę 2016 m. sudarė 808,7 mln. eurų arba 10,3% mažiau nei prieš metus. 2016 m. didžiausią įtaką lietuviškos kilmės eksporto vertės kritimui padarė mineralinio kuro ir alyvų eksporto vertės sumažėjimas. Mineralinio kuro ir alyvų eksporto vertė 2016 m. buvo 61,9% arba 140,8 mln. eurų mažesnė negu 2015 m. 2016 m. prie bendro lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės sumažėjimo taip pat prisidėjo trąšų (krito 54,4% arba 58,0 mln. eurų), javų (krito 99,5% arba 9,2 mln. eurų), pieno ir pieno produktų (krito 58,9% arba 8,4 mln. eurų) ir valgomųjų daržovių (krito 59,2% arba 3,0 mln. eurų) eksporto vertės sumažėjimas. Kita vertus, ne visos tendencijos praeitais buvo neigiamos: plastikų ir jų dirbinių eksporto vertė 2016 m. augo beveik dvigubai (padidėjo 90,4% arba 36,3 mln. eurų), baldų (padidėjo 14,6% arba 21,4 mln. eurų), medienos ir medienos dirbinių (padidėjo 31,1% arba 15,4 mln. eurų), dirbinių iš geležies arba iš plieno eksportuotos produkcijos vertė taip pat augo (padidėjo 101,6% arba 10,9 mln. eurų). 2016 m. daugiausia į Jungtinę Karalystę eksportavome: baldų (20,7%), mineralinio kuro ir alyvų (10,7%), plastikų ir jų dirbinių (9,5%), medienos ir medienos dirbinių (8,0%), trąšų (6,0%), drabužių ir jų priedų (4,3%) ir optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų (4,1%). 2016 m. Jungtinė Karalystė buvo 6-a didžiausia lietuviškos kilmės prekių eksporto rinka Lietuvai.

2016 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė be trąšų, mineralinio kuro ir alyvų siekė 673,6 mln. eurų, t.y. 18,8% daugiau negu 2015 m. Kaip jau buvo minėta, 2016 m. daugiausia lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės sugeneravo baldai ir surenkamieji statiniai (167,4 mln. eurų arba 20,7% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę vertės). Per metus šios kategorijos eksportas išaugo 14,6% arba 21,4 mln. eurų. 2016 m. šioje kategorijoje daugiausia eksportavome įvairius baldus ir jų dalis (80,2%), medinius surenkamuosius statinius, šiltnamius (9,8%) ir sėdimuosius baldus (4,8%). Didžiąją dalį į Jungtinę Karalystę eksportuotų baldų vertės sudarė iš medžio pagaminti baldai ir jų dalys. Baldų, pagamintų iš kitų žaliavų, eksportuotos produkcijos vertė buvo gerokai mažesnė, pvz. iš metalo pagaminti baldai sudarė tik 3,2%, kitų medžiagų baldai ir jų dalys vos 1,6% visos į Jungtinę Karalystę eksportuotų baldų vertės. 2016 m. baldų ir jų dalių eksporto vertės padidėjimas buvo pagrindinė priežastis, lėmusi visos prekių kategorijos eksporto vertės šuolį.

Antroje vietoje pagal eksporto vertę 2016 m. buvo mineralinis kuras ir mineralinės alyvos (86,5 mln. eurų arba 10,7% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę vertės). Per metus šios kategorijos eksportas sumažėjo net 61,9% arba apie 140,8 mln. eurų. Lyginant su kitomis prekių kategorijomis, tai yra didžiausias eksporto vertės kritys 2016 m. 2016 m. šioje kategorijoje daugiausia eksportavome sunkiasias alyvas (gazolius). Jie sudarė 96,4% (arba 83,4 mln. eurų) mineralinio kuro ir mineralinių alyvų eksporto į Jungtinę Karalystę vertės. 2016 m. sunkiųjų alyvų (gazolių) vertės sumažėjimas buvo pagrindinė priežastis, lėmusi visos prekių kategorijos eksporto vertės kritį 61,9% arba 140,8 mln. eurų.

Trečioje vietoje pagal eksporto vertę 2016 m. buvo plastikai ir jų dirbiniai (76,5 mln. eurų arba 9,5% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę vertės). Per metus šios kategorijos eksportas padidėjo 90,4% arba 36,3 mln. eurų. Lyginant su kitomis prekių kategorijomis, tai yra didžiausias eksporto vertės augimas 2016 m. Pagrindinė eksporto vertės augimo priežastis – išaugęs polietileno tereftalato eksportas. 2016 m. šioje prekių kategorijoje į Jungtinę Karalystę daugiausia eksportavome polietileno tereftalato (49,1%), gaminių, skirtų prekių transportavimui arba pakavimui (pvz. dėžių, maišų ir krepšių, dangtelių ir kitų uždarymo reikmenų) (22,7%), kitų plokščių, lakštų, plėvelių, folijų ir juostelių iš plastikų (14,8%).

Ketvirtoje vietoje pagal eksporto vertę 2016 m. buvo mediena ir medienos dirbiniai (64,9 mln. eurų arba 8,0% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę vertės). Per metus šios kategorijos eksportas išaugo 31,1% arba 15,4 mln. eurų. Pagrindinė eksporto vertės augimo priežastis – išaugęs statybinių stalių ir dailidžių gaminių iš medienos (pvz. langų, durų ir jų rėmų) eksportas. 2016 m. medienos ir medienos dirbinių prekių kategorijoje į Jungtinę Karalystę daugiausia eksportavome statybinius stalių ir dailidžių gaminius iš medienos (pvz. langus, duris ir jų rėmus) (43,4%), medieną, kurios storis didesnis kaip 6 mm (20,7%) ir malkinę medieną (14,2%).

Penktoje vietoje pagal sugeneruotą eksporto vertę 2016 m. buvo trąšos (48,6 mln. eurų arba 6,0% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę vertės). Per metus šios kategorijos eksportas sumažėjo 54,4% arba 58,0 mln. eurų. Pagrindinė eksporto vertės sumažėjimo priežastis – 51,9 mln. eurų kritusi azoto trąšų eksporto į Jungtinę Karalystę vertė. 2016 m. šioje prekių kategorijoje daugiausia eksportavome azoto trąšas (65,5%), bei diamonio fosfato trąšas (34,5%). Azoto trąšų kategorijoje dominavo amonio nitrato trąšos (47,5%).

3 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Jungtinę Karalystę struktūra 2016 m. %.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

2 lentelė. Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Jungtinę Karalystę pagal prekių rūšį, mln. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016 m. augimas,%
Viso:	733,2	740,9	1367,1	1122,9	827,6	901,1	808,7	-10,3%
94 Baldai ir surenkamieji statiniai	68,0	76,1	90,0	92,7	120,9	146,1	167,4	14,6%
27 Mineralinis kuras ir mineralinės alyvos	320,4	281,9	845,6	623,6	232,6	227,4	86,5	-61,9%
39 Plastikai ir jų dirbiniai	19,4	17,9	24,7	27,3	32,3	40,2	76,5	90,4%
44 Mediena ir medienos dirbiniai	21,7	24,6	21,9	25,1	35,1	49,5	64,9	31,1%
31 Trąšos	69,8	105,6	108,0	84,3	108,7	106,6	48,6	-54,4%
62 Drabužiai ir jų priedai	38,7	37,3	34,7	36,1	31,6	34,9	34,7	-0,5%
90 Optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai	15,9	18,1	22,4	18,1	19,5	23,9	32,8	37,2%
19 Gaminiai iš javų, miltų, krakmolo arba pieno	2,6	8,7	15,4	17,7	20,5	22,4	27,4	22,6%
23 Maisto pramonės liekanos ir atliekos	54,9	41,8	44,6	36,1	32,9	26,9	27,4	1,9%
85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys	25,6	14,3	14,1	11,6	14,7	18,3	22,1	21,0%
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno	3,0	3,0	4,7	6,0	10,2	10,7	21,7	101,6%
16 Gaminiai iš mėsos, žuvies arba kitų vandens bestuburių	3,7	6,2	7,6	9,1	13,0	16,1	19,2	19,5%
61 Megzti arba nerti drabužiai ir jų priedai	8,2	9,2	13,1	14,5	17,9	20,9	19,0	-9,1%
03 Žuvis ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai	5,1	8,2	10,6	8,4	10,4	12,9	17,6	36,9%
63 Kiti gatavi tekstilės dirbiniai	13,5	15,0	14,4	16,0	21,4	15,8	16,7	6,1%
Kitos prekės	62,7	73,1	95,4	96,2	106,0	128,7	126,1	-2,1%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

III. PREKIŲ IMPORTAS

Lietuva 2016 m. iš Jungtinės Karalystės importavo prekių už 675,7 mln. eurų arba 9,9% (74,1 mln. eurų) mažiau nei 2015 m. 2016 m. bendrojo importo sumažėjimą daugiausia nulėmė sumažėjusi katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių (smuko

15,4% arba 26,8 mln. eurų), organinių chemijos produktų (smuko 80,9% arba 16,2 mln. eurų), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų (smuko 24,7% arba 14,7 mln. eurų) ir įvairių chemijos produktų (smuko 36,0% arba 11,9 mln. eurų) importuotos produkcijos vertė. Kita vertus, nevisos tendencijos buvo neigiamos: 2016 m. itin smarkiai augo mineralinio kuro ir mineralinių alyvų (beveik 7,5 karto arba 22,1 mln. eurų), eterinių aliejų ir kvapiųjų dervų ekstraktų (24,3% arba 7,7 mln. eurų), antžeminio transporto priemonių (17,9% arba 4,1 mln. eurų) ir kitų gatavų tekstilės dirbinių (22,9% arba 2,1 mln. eurų) importuotos produkcijos vertė. 2016 m. iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą daugiausia buvo importuota katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių (21,8%), elektros mašinų ir įrenginių bei jų dalių (13,5%), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisų (6,6%), plastikų ir jų dirbinių (6,4%), eterinių aliejų ir kvapiųjų dervų ekstraktų (rezinoidų) (5,8%). 2016 m. Jungtinė Karalystė buvo 13-a didžiausia prekių importo rinka Lietuvai.

Kaip jau buvo minėta, 2016 m. iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą daugiausia buvo importuota katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių ir jų dalių (147,3 mln. eurų arba 21,8% visos importo vertės). Šios prekių kategorijos importo vertė 2016 m. sumažėjo 15,4% (arba 26,8 mln. eurų). Lyginant su kitomis prekių kategorijomis, katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių prekių kategorijos importo vertė krito labiausiai. Pagrindinė šio sumažėjimo priežastis – 8,5 mln. eurų kritusi nešiojamų automatinio duomenų apdorojimo mašinų, sudarytų bent iš pagrindinio procesoriaus, klaviatūros ir vaizduoklio, importo iš Jungtinės Karalystės vertė. 2016 m. katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių ir jų dalių kategorijoje daugiausia importavome stūmoklinius vidaus degimo variklius su slėginiu uždegimu (dyzelinius arba pusiau dyzelinius variklius) (20,7%), nešiojamąsias automatinio duomenų apdorojimo mašinas (16,2%), įvairias dalis ir reikmenis (4,8%), čiaupus, ventilius, vožtuvus ir kitus vamzdinių ar panašių dirbinių įtaisus (4,4%).

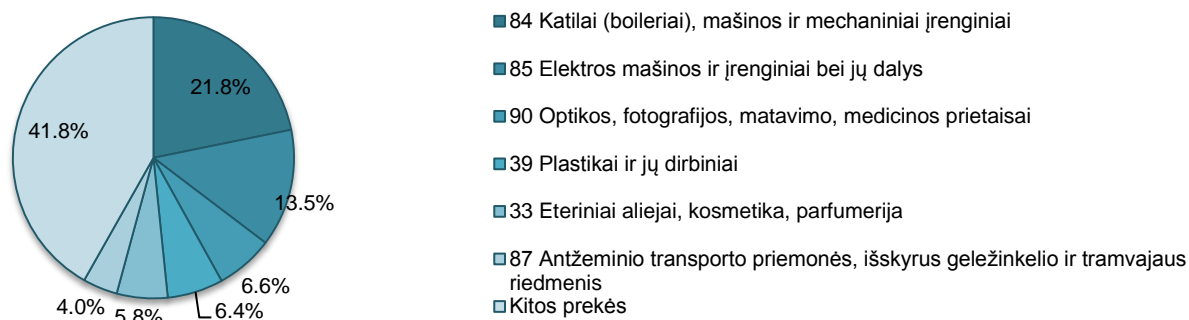
Antroje vietoje pagal importo vertę 2016 m. buvo prekės, priklausančios elektros mašinų ir įrenginių bei jų dalių prekių kategorijai (91,4 mln. eurų arba 13,5% visos importo vertės). 2016 m. šių prekių importas sumažėjo 11,3% arba 11,6 mln. eurų. Prekių kategorijos importo vertės kryptį lėmė itin sumažėjusi elektrinių vandens šildytuvų, šildymo aparatų, elektros generatorinių agregatų ir elektros keitiklių, bei telefono aparatų importo vertė. Elektros mašinų ir įrenginių prekių kategorijoje daugiausia importavome monitorių ir projektorių (18,5%), elektros aparatūros, pvz. relių (11,3%), diskų, juostų, atmintinių ir kitų laikmenų (9,0%), telefono aparatų (8,8%).

Trečioje vietoje pagal importo vertę 2016 m. buvo optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai (44,8 mln. eurų arba 6,6% visos importo vertės). Šios prekių grupės įvežimas per metus sumažėjo beveik 24,7% (arba 14,7 mln. eurų). Pagrindinė šio sumažėjimo priežastis – 9,5 mln. eurų kritusi medicinos, chirurgijos, stomatologijos arba veterinarijos aparatų ir instrumentų importo iš Jungtinės Karalystės vertė. 2016 m. šioje kategorijoje daugiausia importavome medicinos, chirurgijos, stomatologijos arba veterinarijos aparatų ir instrumentų (49,4%), fizinės arba cheminės analizės prietaisų ir aparatų (9,1%), matavimo arba tikrinimo įrankių, prietaisų ir mašinų (6,5%).

Ketvirtoje vietoje pagal importo vertę 2016 m. buvo plastikai ir jų dirbiniai (43,4 mln. eurų arba 6,4% visos importo vertės). Šios prekių grupės įvežimas per metus padidėjo beveik 4,7% (arba 1,9 mln. eurų). Prie šios grupės importo vertės augimo labiausiai prisidėjo daugiau nei keturis kartus augęs plastikinių vamzdžių ir žarnų bei jų jungiamųjų detalių (pavyzdžiui, movų, alkūnių, jungių) importo vertės augimas (augo 468,8% arba 3,5 mln. eurų). 2016 m. plastikų ir jų dirbinių kategorijoje daugiausia importavome plastifikuotą polivinilchloridą (25,4%), plokštes, lakštus, plėveles, folijas ir juosteles iš plastikų (21,1%), plastikinius vamzdžius ir žarnos bei jų jungiamąsias detales (pavyzdžiui, movas, alkūnes, junges) (10,5%).

Penktoje vietoje pagal importo vertę 2016 m. buvo eteriniai aliejai, kosmetika ir parfumerija (39,5 mln. eurų arba 5,8% visos importo vertės). 2016 m. eterinių aliejų, kosmetikos ir parfumerijos importas padidėjo beveik ketvirtadaliu (7,7 mln. eurų) – iki 39,5 mln. eurų. Prie šios grupės importo vertės augimo labiausiai prisidėjo odos priežiūros, gražinimosi arba makiažo preparatų importo vertės augimas (augo 19,4% arba 3,9 mln. eurų). 2016 m. šioje kategorijoje daugiausia importavome odos priežiūros, gražinimosi arba makiažo preparatų (pvz. akių makiažo priemonių) (62,3%), kvėpalų (19,4%), plaukų preparatų (7,7%).

4 pav. Prekių importo iš Jungtinės Karalystės struktūra 2016 m.,%

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

3 lentelė. Prekių importas iš Jungtinės Karalystės pagal prekių rūšį, mln. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2016 m. augimas, %
Viso:	281,4	372,4	553,3	621,0	1091,8	749,8	675,7	-9,9%
84 Katilai (boileriai), mašinos ir mechaniniai įrenginiai	37,7	59,2	89,6	121,5	197,5	174,1	147,3	-15,4%
85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys	27,5	43,6	50,5	95,4	414,3	103,1	91,4	-11,3%
90 Optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai	14,9	17,3	26,2	36,9	66,1	59,4	44,8	-24,7%
39 Plastikai ir jų dirbiniai	16,0	23,7	31,7	53,5	55,6	41,5	43,4	4,7%
33 Eteriniai aliejai ir kvapieji dervų ekstraktai (rezinoidai)	3,2	3,7	4,6	13,1	21,6	31,8	39,5	24,3%
87 Antžeminio transporto priemonės, išskyrus geležinkelio ir tramvajaus riedmenis	35,7	48,9	37,0	32,1	28,9	22,8	26,9	17,9%
27 Mineralinis kuras ir mineralinės alyvos	1,7	0,7	25,6	4,3	2,5	3,4	25,5	649,0%
38 Įvairūs chemijos produktai	3,8	6,7	14,2	14,1	24,3	32,9	21,1	-36,0%
30 Farmacijos produktai	5,1	7,8	5,8	4,7	9,7	12,7	13,7	7,8%
63 Kiti gatavi tekstilės dirbiniai; rinkiniai	12,5	14,6	16,8	13,4	9,7	9,2	11,2	22,9%
51 Vilna, švelniavilnių arba šiurkščiavilnių gyvūnų plaukai	6,0	7,4	10,4	9,1	11,6	11,0	10,7	-2,7%
94 Baldai	0,7	1,1	1,8	3,6	15,8	12,1	10,4	-14,7%
22 Nealkoholiniai ir alkoholiniai gėrimai bei actas	2,7	6,5	11,9	12,5	9,0	9,9	9,7	-2,8%
55 Cheminiai štapelio pluoštai	12,7	15,1	14,0	10,3	10,2	10,3	9,5	-8,5%
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno	1,8	3,5	3,6	5,0	8,1	7,0	8,9	28,6%
Kitos prekės	99,5	112,5	209,7	191,5	206,9	208,6	161,8	-22,4%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PASLAUGŲ EKSPORTAS

2016 m. paslaugų eksportas į Jungtinę Karalystę per metus išaugo nuo 243,2 iki 346,9 mln. eurų. Didžiausią dalį paslaugų eksporto sudarė transporto paslaugos (60,4%), kitos verslo paslaugos (9,0%) ir apdirbamosios gamybos paslaugos (9,6%). 2016 m. labiausiai išaugo transporto (28,6% arba 46,6 mln. eurų), kompiuterinių ir informatikos paslaugų (171,4% arba 20,4 mln. eurų) ir apdirbamosios gamybos paslaugų (132,2% arba 18,9 mln. eurų) paslaugų eksportas į Jungtinę Karalystę. 2016 m. labiausiai sumažėjo kitų verslo paslaugų (krito 8,8% arba 3,0 mln. eurų) ir statybų paslaugų (krito 61,9% arba 1,3mln. eurų) eksportas į Jungtinę Karalystę.

4 lentelė. Paslaugų eksportas į Jungtinę Karalystę pagal paslaugų rūšį, mln. eurų.

Kategorija	2014	2015	2016	2016 m. metinis pokytis, %	2016 m. struktūra, %
Iš viso	198,6	243,2	346,9	42,6%	100,0%
Transporto paslaugos	120,9	162,8	209,4	28,6%	60,4%
Kitos verslo paslaugos	26,3	34,1	31,1	-8,8%	9,0%
Apdirbamosios gamybos paslaugos	18,1	14,3	33,2	132,2%	9,6%
Kompiuterinės ir informatikos paslaugos	13,8	11,9	32,3	171,4%	9,3%
Kelionių paslaugos	12,4	14,0	13,1	-6,4%	3,8%
Techninės priežiūros ir remonto paslaugos	3,6	0,4	12,9	3125,0%	3,7%
Statybų paslaugos	1,9	2,1	0,8	-61,9%	0,2%
Finansinės paslaugos	1,1	1,5	12,6	740,0%	3,6%
Asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugos	0,7	2,1	1,5	-28,6%	0,4%

Šaltinis: Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

V. PASLAUGŲ IMPORTAS

Lietuva importavo paslaugų už 263,1 mln. eurų, t.y. tiek pat kiek ir 2015 m. Didžiausią paslaugų importo dalį 2016 m. sudarė kelionių paslaugos (36,7%), transporto paslaugos (31,4%), kitos verslo paslaugos (10,1%), techninės priežiūros ir remonto paslaugos (8,6%) ir kompiuterinės ir informatikos paslaugos (5,3%).

5 lentelė. Paslaugų importas iš Jungtinės Karalystės pagal paslaugų rūšį, mln. eurų.

Kategorija	2014	2015	2016	2016 m. metinis pokytis, %	2016 m. struktūra, %
Iš viso	222,7	263,1	263,1	0,0%	100,0%
Kelionių paslaugos	51,7	94,1	96,5	2,6%	36,7%
Transporto paslaugos	64,0	92,1	82,6	-10,3%	31,4%
Kitos verslo paslaugos	36,5	19,4	26,6	37,1%	10,1%
Techninės priežiūros ir remonto paslaugos	12,8	12,0	22,6	88,3%	8,6%
Kompiuterinės ir informatikos paslaugos	14,4	16,5	13,9	-15,8%	5,3%
Naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai	5,5	7,8	10,4	33,3%	4,0%
Asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugos	5,3	10,2	3,8	-62,7%	1,4%
Draudimo ir pensijų paslaugos	2,4	3,8	2,4	-36,8%	0,9%
Valdžios sektoriaus paslaugos	2,1	1,9	1,9	0,0%	0,7%
Finansinės paslaugos	0,8	1,5	1,9	26,7%	0,7%
Apdirbamosios gamybos paslaugos	27,0	2,4	0,5	-79,2%	0,2%
Statybų paslaugos	0,2	1,4	0,0	-100,0%	0,0%

Šaltinis: Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

VI. EKSPORTO GALIMYBĖS

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatytos 72 prekių grupės (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinės Karalystės rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Jungtinę Karalystę yra šie: guminių ir plastikinių gaminių gamyba, baldų gamyba, metalo gaminių gamyba (išskyrus mašinas ir įrenginius).

6 lentelė. Perspektyviausios prekių grupės lietuviškos kilmės eksportui į Jungtinę Karalystę.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės į Jungtinę Karalystę	Bendras sektoriaus potencialių eksporto galimybių skaičius	Dalis (%)
22 Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	8	22	36,4%
08 Kita kasyba ir karjerų eksploatavimas	1	3	33,3%
31 Baldų gamyba	4	14	28,6%
25 Metalo gaminių gamyba (išskyrus mašinas ir įrenginius)	7	26	26,9%
23 Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	5	21	23,8%
11 Gėrimų gamyba	2	9	22,2%
14 Drabužių siuvimas (gamyba)	15	75	20,0%
15 Odos ir odos dirbinių gamyba	2	10	20,0%
29 Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba	1	5	20,0%
20 Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	6	36	16,7%
30 Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	1	6	16,7%
28 Mašinų ir įrangos gamyba	4	25	16,0%
13 Tekstilės gaminių gamyba	9	64	14,1%
27 Elektros įrangos gamyba	2	15	13,3%
32 Kita gamyba	2	16	12,5%
38 Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	2	21	9,5%
26 Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	2	22	9,1%
01 Žemės ūkis	4	49	8,2%
10 Maisto produktų gamyba	10	126	7,9%
16 Medienos bei medienos gaminių gamyba (išskyrus baldus)	2	27	7,4%
17 Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	1	24	4,2%

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

VII. JUNGTINĖS KARALYSTĖS IMPORTAS

2016 m. Lietuva užėmė 53-ą vietą Jungtinės Karalystės importo rinkų sąrašė (Estija – 75, Latvija – 54).

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą ir rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką). Visas perspektyviausių lietuviškų produktų, eksportui į Jungtinę Karalystę, sąrašas gali būti pateiktas pagal pageidavimą analitikai@verslilietuva.lt.

7 lentelė. Jungtinės Karalystės importas pagal šalis, mlrd. eurų.

Šalis	2012	2013	2014	2015	2016
Viso:	535,8	494,8	522,4	567,8	574,3
Vokietija	64,6	66,9	75,5	85,0	79,1
Kinija	43,8	43,4	48,3	56,7	53,9
Jungtinės Amerikos Valstijos	47,7	41,0	44,1	52,3	51,6
Nyderlandai	37,1	40,5	40,3	42,8	42,3
Prancūzija	29,3	30,7	32,7	34,9	32,3
Belgija	22,0	23,7	25,6	28,3	28,6
Šveicarija	21,4	7,8	8,0	9,2	24,0
Italija	17,4	18,6	21,4	22,6	21,9
Ispanija	13,6	14,8	16,6	19,5	19,6
Airija	15,1	14,0	14,6	17,3	16,4
Norvegija	25,8	19,5	20,8	16,9	15,6
Kanada	14,6	11,2	10,3	9,7	12,1
Japonija	10,8	8,3	7,9	9,2	11,7
Lenkija	8,9	9,2	9,5	11,2	11,2
Turkija	7,2	6,9	7,9	10,0	11,0
Kitos prekės	156,5	138,3	138,8	142,3	142,6

Šaltinis: Trademap.

8 lentelė. Jungtinės Karalystės importas pagal prekių rūšį, mlrd. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2012	2013	2014	2015	2016
Viso:	535,8	494,8	522,4	567,8	574,3
84 Katilai (boileriai), mašinos ir mechaniniai įrenginiai	58,8	59,7	64,3	70,0	68,5
87 Antžeminio transporto priemonės, išskyrus geležinkelio ir tramvajaus riedmenis	46,5	49,8	57,5	70,4	67,8
71 Perlai, brangakmeniai arba pusbrangiai akmenys, taurieji metalai	65,2	27,7	27,1	28,9	64,0
85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys	43,5	44,3	46,4	54,6	51,6
27 Mineralinis kuras ir mineralinės alyvos	74,2	66,4	60,9	45,9	35,7
30 Farmacijos produktai	20,9	20,9	25,4	30,4	29,6
88 Orlaiviai, erdvėlaiviai ir jų dalys	10,2	11,4	12,8	14,3	17,0
90 Optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai	12,8	13,4	14,3	16,6	15,8
39 Plastikai ir jų dirbiniai	13,5	14,2	15,1	16,1	15,6
61 Megzti arba nerti drabužiai ir jų priedai	9,3	9,7	10,6	12,1	11,3
62 Drabužiai ir jų priedai, išskyrus megztus ir nertus	9,2	9,2	10,2	11,8	10,9
94 Baldai	7,2	7,4	8,6	10,3	10,0
29 Organiniai chemijos produktai	13,0	9,8	8,6	8,8	8,0
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno	6,6	6,9	7,6	8,2	7,7
99 Kitur nenurodytos prekės	5,9	5,1	7,1	5,0	7,2
Kitos prekės	139,0	139,1	145,9	164,4	153,4

Šaltinis: Trademap.